

รายงานสรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ และ
เปรียบเทียบตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์ ความสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์บ้านพี่เมืองน้อง
(The Sister Museum Relationship) ระหว่าง
พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์ และ พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกุอิ

๑. ความเป็นมา

ความร่วมมือด้านการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ระหว่างประเทศ เป็นการริเริ่มดำเนินการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ ให้สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเปิดโลกทัศน์ ทัศนียภาพให้กว้างขวางเพื่อการเจริญเติบโตไปข้างหน้าขององค์กร ดังนั้น พิพิธภัณฑ์สิรินธร ประเทศไทย และพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกุอิ ประเทศญี่ปุ่น ได้ร่วมลงนามข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง (An Agreement To Establish A Sister Museum Relationship) ณ กรมทรัพยากรธรณีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไทย - ญี่ปุ่น พิพิธภัณฑ์ทั้งสองได้ร่วมกันกำหนดแผนงานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ การจัดแสดง และการพัฒนาเทคนิคต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งเชิงวิชาการงานวิจัย การสำรวจขุดค้น และเทคนิคการจัดแสดงให้ทันสมัย รวมถึงยกระดับพิพิธภัณฑ์ทั้งสองแห่งให้สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยและนักท่องเที่ยวที่สนใจทั่วโลก

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกุอิ ประเทศญี่ปุ่น ได้มีหนังสือเชิญคณะเจ้าหน้าที่ ทธ. เดินทางไปศึกษาหรือแนวทางในการแลกเปลี่ยนขึ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในการจัดงาน “นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์” ตามโครงการมหกรรมเปิดโลกธรณีวิทยาเพื่อการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๖ จังหวัดกาฬสินธุ์ และศึกษาเรียนรู้งานด้านการสำรวจขุดค้นไดโนเสาร์ และการสแกนแบบละเอียดของตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์ด้วยระบบสามมิติ พร้อมทั้งร่วมวางแผนดำเนินงานร่วมมือทางวิชาการในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แบบบ้านพี่เมืองน้องของทั้งสองพิพิธภัณฑ์ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไทย - ญี่ปุ่น ในระยะที่ ๒ (๒๕๖๒ - ๒๕๖๖)

๒. พื้นที่ดำเนินการ

พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกุอิ ตำบลทซึยามา เมืองฟูกุอิ ประเทศญี่ปุ่น

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ ไดโนเสาร์ ให้สามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๒ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ การจัดแสดง และการพัฒนาเทคนิคต่างๆ
- ๓.๓ เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งเชิงวิชาการงานวิจัย การสำรวจขุดค้น และเทคนิคการจัดแสดงให้ทันสมัย

๔. ระยะเวลาปฏิบัติงาน

ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ระยะเวลา ๖ วัน

๕. คณะทำงาน

๑) นางสาวอรุมา สุมมาตย์	ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สิรินธร	สทข.๒
๒) นางสาวกมลลักษณ์ วงษ์โก	นักธรณีวิทยาชำนาญการ	สทข.๒
๓) นางสาวพรเพ็ญ จันทสิทธิ์	นักธรณีวิทยาชำนาญการ	สทข.๒

๖. ผลการดำเนินงานกิจกรรม

จากการเดินทางไปศึกษาหาหรือแนวทางในการแลกเปลี่ยนชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในการจัดงาน“นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์” ตามโครงการมหกรรมเปิดโลกธรณีวิทยาเพื่อการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๖ จังหวัดกาฬสินธุ์ และศึกษาเรียนรู้งานด้านการสำรวจขุดค้นไดโนเสาร์ และการสแกนแบบละเอียดของตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์ด้วยระบบสามมิติ พร้อมทั้งร่วมวางแผนดำเนินงานร่วมมือทางวิชาการในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แบบบ้านพี่เมืองน้องของทั้งสองพิพิธภัณฑ์ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไทย - ญี่ปุ่น ในระยะที่ ๒ (๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

๖.๑ พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกุอิ นำคณะเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณีเข้าคารวะและพูดคุยเรื่องการจัดแสดงแลกเปลี่ยนชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในการจัดงาน“นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์” ในฐานะพิพิธภัณฑ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง (An Agreement To Establish A Sister Museum Relationship) กับเจ้าเมืองฟูกุอิ รูปที่ ๑ - ๒

๖.๒ ตรวจสอบชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในงาน“นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์” ตามโครงการมหกรรมเปิดโลกธรณีวิทยาเพื่อการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๖ รูปที่ ๓ - ๔

๖.๓ ตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงนิทรรศการพิเศษของพิพิธภัณฑ์ฟูกุอิ ระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๒ รูปที่ ๕ - ๖

๖.๔ ศึกษหาหรือถึงแผนดำเนินงานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ การจัดแสดง และการพัฒนาเทคนิคต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งเชิงวิชาการงานวิจัย การสำรวจขุดค้น และเทคนิคการจัดแสดงให้ทันสมัยในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แบบบ้านพี่เมืองน้องของทั้งสองพิพิธภัณฑ์ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไทย - ญี่ปุ่น ในระยะที่ ๒ (๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) ดังรูปที่ ๗ - ๘

๗. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเดินทางไปราชการในครั้งนี้

๗.๑ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศในการร่วมกันทางด้านวิชาการ การจัดแสดง และการพัฒนาเทคนิคต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งเชิงวิชาการงานวิจัย การสำรวจขุดค้น และเทคนิคการจัดแสดงให้ทันสมัย

๗.๒ ชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในการจัดงาน“นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์” ตามโครงการมหกรรมเปิดโลกธรณีวิทยาเพื่อการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๖ จังหวัดกาฬสินธุ์

๗.๓ เรียนรู้พื้นที่อุทยานธรณีในพื้นที่ตำบล Katsuyama ซึ่งเป็นเมืองที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์ฟูกุอิ

รูปที่ ๑ เยี่ยมคารวะเจ้าเมืองฟุกุอิ

発掘 タイとの協力確認
姉妹提携館館長と知事 懇談

県立恐竜博物館と姉妹提携するタイの自然史博物館「シリントン博物館」などから館長ら5人が来県し18日、県庁で西川一誠知事と懇談した。今後も協力して恐竜の化石発掘に取り組んでいくことを確認した。

一行は、県立恐竜博物館との標本の交換に関する協議に合わせて来日した。西川知事は「東南アジアにおける化石

発掘を進めるため今後も協力していきたい」と歓迎した。シリントン博物館は5月に開館10周年を迎える。県立恐竜博物館によると、福井県からはタイとの共同研究により同国で見つかった白亜紀前期のイクアノドン類「シリントン・コラーテンシス」の全身骨格のレプリカを贈る予定。同国からは現地で最初に見つかった恐竜の骨のレプリ

恐竜化石の調査について話すスマート館長
(左)ら18日、県庁

รูปที่ ๒ เยี่ยมคารวะเจ้าเมืองฟุกุอิ

รูปที่ ๓ เยี่ยมชมโรงงานผลิตชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในงาน“นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์”

รูปที่ ๔ ตรวจสอบสภาพชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงในงาน“นิทรรศการพิเศษครบรอบ ๑๐ ปี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์”

รูปที่ ๕ ตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงนิทรรศการพิเศษของพิพิธภัณฑ์ฟูกุอิ

รูปที่ ๖ ตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นจำลองตัวอย่างซากดึกดำบรรพ์สำหรับจัดแสดงนิทรรศการพิเศษของพิพิธภัณฑ์ฟูกุอิ

รูปที่ ๗ ปรีกษาหารือถึงแผนดำเนินงานความร่วมมือพืชรักกันแบบบ้านที่เมืองน้องของทั้งสองพืชรักกันภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไทย - ญี่ปุ่น ในระยะที่ ๒

รูปที่ ๘ ปรีกษาหารือถึงแผนดำเนินงานความร่วมมือพืชรักกันแบบบ้านที่เมืองน้องของทั้งสองพืชรักกันภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีไทย - ญี่ปุ่น ในระยะที่ ๒